

Warszawa, 18 czerwca 1938 r.

URZĄD PATENTOWY

F 16h 7/10

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 26504.

Ringhoffer - Tatra - Werke A. G.
(Praga, Czechosłowacja).

Kl. ~~47 h, 9.~~

47h, 7/10

**Urządzenie do naprężania pasa, w szczególności do napędu
dmuchawy silników spalinowych, ochładzanych powietrzem.**

Zgłoszono 25 marca 1937 r.

Udzielono 9 kwietnia 1938 r.

Dmuchawy silników spalinowych, ochładzanych powietrzem, bywają napędzane przeważnie przy pomocy pasów klinowych, które przy stosunkowo małej średnicy kół pasowych przez swe działanie klinowe są w stanie przenosić duże moce. Przy tego rodzaju napędach powstają trudności z powodu rozciągania się pasa, który trzeba od czasu do czasu naprężyć względnie po pewnym czasie wymieniać na nowy. Naprężanie pasa klinowego jest jednak trudne do wykonania, gdyż w takim przypadku zwykłe krążki naprężające nie dają się zastosować. Mianowicie, założenie takiego krążka zewnątrz pasa powoduje jego przekręcenie względem kół pasowych, zwiększając tarcie, a wreszcie większe zużycie pasa z

jednej strony i ostatecznie przetarcie. Jeżeli zaś założyć krążek naprężający na wewnętrznej stronie pasa, wówczas zmniejszy się kąt obejmowania pasem kół pasowych, a przez to i wydajność pędni.

Trudności powyższe wynalazek niniejszy usuwa w ten sposób, że jedno z kół pasowych jest założone mimośrodowo na wałę, połączonym z tym kołem przy pomocy kół zębatach lub innych urządzeń, i daje przekręcać się około osi tego wału. Szczególnie korzystne wykonanie przedmiotu wynalazku polega na tym, że koło pasowe jest umieszczone na dającym się przestawiać mimośrodkie, mimośród zaś jest osadzony współosiowo z wałem, połączonym z kołem pasowym, przy czym naprężanie pa-

sa odbywa się przez przestawienie mimośrod. Przeniesienie ruchu z koła pasowego na odnośny wał może odbywać się przez tarcie lub też przez sztywną przekładnię, np. kół zębatach.

Na rysunku przedstawiono schematycznie przykład wykonania przedmiotu wynalazku, a mianowicie fig. 1 przedstawia przekrój osiowy przedmiotu wynalazku, zaś fig. 2 — jego widok boczny, odpowiadający fig. 1.

Wał 1 wraz z kołem zębatym 2 obraca się w nieruchomym łożysku 3 osłony. Na łożysku 3 jest osadzony mimośród 4, posiadający możliwość obracania się. Ten mimośród otacza osłona 5, do której jest przymocowana tarcza 5a z wewnętrznym uzębieniem 6 i żłobkiem klinowym 7 do pasa 8.

Przy pomocy dźwigni 10 mimośród 4 może być przestawiony, przy czym przestawianie może odbywać się ręcznie lub też za pośrednictwem pewnej stale działającej siły. Ta stała siła może pochodzić od sprężyny 9, która z jednej strony jest przymocowana do dźwigni 10, a z drugiej strony do miejsca nieruchomego, np. na osłonie dmuchawy.

Odpowiedni dobór stopnia mimośrodości umożliwia przestawienie w szerokich granicach, przy czym nie powtarzają się wady wspomniane poprzednio.

Wynalazek niniejszy nie ogranicza się wyłącznie do opisanego przykładu wykonania, a może on być zastosowany w najróżniejszych wykonaniach do pasów, sznurów, łańcuchów i podobnych narzędzi, a mianowicie bez względu na to, czy tego rodzaju urządzenie jest umieszczone na wale napędzanym, czy też napędzającym względnie na obu tych wałach. Zaleta takiego urządzenia polega również na tym, że umożliwia zmianę ilości obrotów na większą lub mniejszą. Należy jeszcze zauważyć, że koło pasowe może być umieszczone na ramie-

niu, dającym przekręcać się dookoła osi i za pośrednictwem dwóch czołowych kół zębatach może być połączone z wałem.

Urządzenie w wykonaniu, przedstawionym na rysunku, posiadające uzębienie wewnętrzne i mimośród, okazuje się jednak najkorzystniejsze ze względu na zwartą budowę, rozmieszczenie części i małe wymiary.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Urządzenie do naprężania pasa, w szczególności pasa klinowego do napędu dmuchawy silników spalinowych, chłodzonych powietrzem, znamienne tym, że zawiera koło pasowe, osadzone mimośrodkowo na wale pędym, zespolonym z tym kołem za pośrednictwem przekładni kół zębatach lub innej, i dające przekręcać się około osi tego wału.

2. Urządzenie według zastrz. 1, znamienne tym, że koło pasowe jest umieszczone na dającym pokręcać się mimośrodku, osadzonym obrotowo współosiowo z wałem, zespolonym z kołem pasowym, przy czym naprężanie pasa odbywa się przez pokręcanie wskazanego mimośrodu.

3. Urządzenie według zastrz. 2, znamienne tym, że koło pasowe jest umieszczone na mimośrodku za pośrednictwem osłony, do której koło to jest przymocowane, przy czym wewnątrz tego koła znajduje się wieniec zębata, zazębający się z czołowym kołem zębatym wału.

4. Urządzenie według zastrz. 2 i 3, znamienne tym, że mimośród jest zaopatrzony w dźwignię do ręcznego jego pokręcania od czasu do czasu, lub też znajduje się stale pod działaniem sprężyny.

Ringhoffer - Tatra - Werke A. G.

Zastępca: Inż. J. Wyganowski,
rzecznik patentowy.

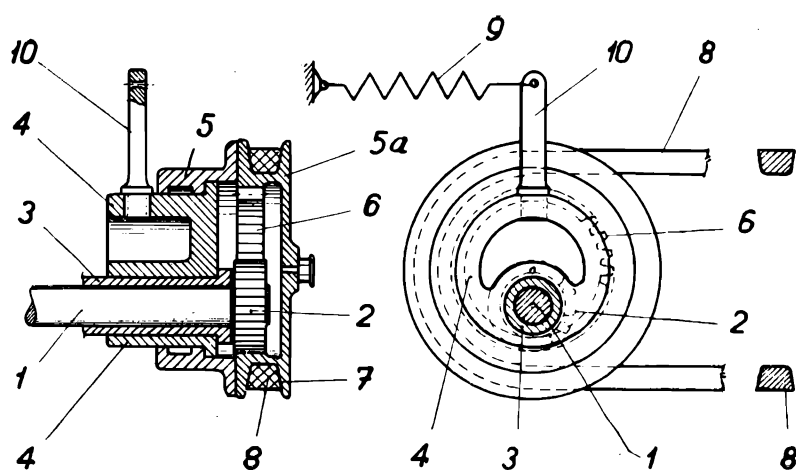

Fig. 1.

Fig. 2.